

INFRASTRUKTUR

ANALYSERAPPORT 5

**PRODUKTIVITETS
KOMMISSIONEN //**

**PRODUKTIVITETS
KOMMISSIONEN //**

Produktivitetskommissionen
Bredgade 38, 1.
1260 København K

Tlf.: 5077 5680

E-mail: post@produktivitetskommissionen.dk
www.produktivitetskommissionen.dk

Oplag: 500

Dato: Januar 2014

Forsidefoto: Scanpix

Portrætfotos: Anders Find/Finds Photo

Design: Slotsholm

Tryk: Rosendahls

ISBN: 978-87-995669-9-0

Infrastruktur

Indhold

FORORD		5
KAPITEL 1		
OVERBLIK		7
1.1	Transportinfrastruktur	8
1.2	Digital infrastruktur	11
1.3	Forsyningsområdet	14
DEL 1		
TRANSPORTINFRASTRUKTUR		17
KAPITEL 2		
INFRASTRUKTUR, PRODUKTIVITET OG SAMFUNDSØKONOMI		19
2.1	Investeringer i infrastruktur	21
2.2	Planlagte investeringer	22
2.3	Niveau for infrastrukturinvesteringer	23
2.4	Sammenhæng mellem infrastruktur og produktivitet	25
2.5	Sammenhæng mellem produktivitet og samfundsøkonomi	30
KAPITEL 3		
HVORDAN FÅR VI MEST UD AF INVESTERINGER I INFRASTRUKTUR?		35
3.1	Tilgang og kriterier	36
3.2	Besluttede projekter	38
3.3	Veje versus kollektiv trafik	40
3.4	Kollektiv trafik	41
3.5	Vejinfrastruktur	43
3.6	Broer og tunneler	44
3.7	Ny versus eksisterende infrastruktur	44
3.8	Projektstørrelse	45
3.9	Miljøvirkninger	47
3.10	Terminaler – en port til omverdenen	48
KAPITEL 4		
BEDRE UDNYTTELSE AF INFRASTRUKTUREN		51
4.1	Fastlæggelse af brugerbetaling for infrastruktur	52
4.2	Brugerbetaling og roadpricing	53
4.3	Kollektiv transport	63

KAPITEL 5		
RAMMER FOR GODE INVESTERINGSBESLUTNINGER		67
5.1	Proces for vedtagelse af infrastrukturinvesteringer	68
5.2	Infrastrukturfonden og aftalen om en grøn transportpolitik	69
5.3	Ny anlægsbudgettering	72
DEL 2		
DIGITAL INFRASTRUKTUR		77
KAPITEL 6		
DIGITAL INFRASTRUKTUR OG PRODUKTIVITET		79
6.1	Anvendelser af digital infrastruktur	80
6.2	Bredbåndsteknologier og kapacitet	82
6.3	Bredbånd og produktivitet	85
KAPITEL 7		
UDBYGNING AF DEN DIGITALE INFRASTRUKTUR		89
7.1	Danmarks udgangspunkt	91
7.2	Den forventede efterspørgsel efter bredbåndskapacitet	95
7.3	Målsætninger for bredbåndskapacitet	98
7.4	Politikovervejelser	98
KAPITEL 8		
KONKURRENCEMÆSSIGE FORHOLD		101
8.1	Regulering af infrastrukturen	102
8.2	Den aktuelle konkurrencesituation	104
8.3	Funktionel separation	107
8.4	Politikovervejelser	109
APPENDIKS 1		
OM ANALYSEMETODEN I KAPITEL 3		111
APPENDIKS 2		
SAMFUNDSØKONOMISKE ANALYSER ANVENDT I KAPITEL 3		113
APPENDIKS 3		
INTERNATIONALE BREDBÅNDSMÅLSÆTNINGER		117
LITTERATURLISTE		120

Forord

Produktivitetskommissionen har i løbet af 2013 fremlagt en række anbefalinger om, hvordan vi kan hæve produktiviteten i den private og i den offentlige sektor. Anbefalingerne har handlet om nogle af de væsentligste drivkræfter bag udviklingen i produktiviteten såsom konkurrence, internationalisering, uddannelse og innovation. I denne rapport om *Infrastruktur* tager anbefalingerne sigte på at styrke produktiviteten gennem en hensigtsmæssig anvendelse og udbygning af Danmarks vigtige infrastrukturer.

Transportinfrastrukturen er fokus for rapportens første del. Den består af veje, jernbaner, broer, tunneller, lufthavne, havne og kombiterminaler til omladning af gods fra vej til jernbane. En effektiv transportinfrastruktur er vigtig for både virksomheder og husholdninger. Anlæg af infrastruktur som veje og jernbaner varetages af det offentlige og finansieres via skatterne. En del af Kommissionens anbefalinger drejer sig derfor om, hvordan der fra politisk side bedst prioriteres mellem de forskellige vej- og baneprojekter.

Det er vigtigt, at infrastrukturen anvendes hensigtsmæssigt. Eksempelvis vil trængsel på vejnettet føre til kødannelse og dermed spildtid for personer og virksomheder. Det svækker produktiviteten. Anvendelsen af infrastrukturen kan reguleres via brugerbetaling. På vejnettet kan det være i form af roadpricing, mens brugen af den kollektive trafik bedst påvirkes via billetpriserne. Kommissionen kommer på den baggrund med anbefalinger angående betaling for brug af infrastrukturen.

Rapportens andet del indeholder kommissionens analyser og anbefalinger vedrørende den digitale infrastruktur. Den digitale infrastruktur understøtter tjenester som fastnet- og mobiltelefoni, kabel-tv og bredbånd. Især udbredelsen af bredbånd har de senere år haft betydning for den måde, hvorpå erhvervslivet og den offentlige sektor producerer sine varer og tjenester. En velfungerende digital infrastruktur styrker derfor produktiviteten.

I Danmark er det private selskaber, der står for udbygningen og vedligeholdelsen af den digitale infrastruktur. Kommissionens anbefalinger på området fokuserer på rammevilkårene for den digitale infrastruktur og har to mål for øje. Dels at sikre, at der sker en passende udbygning af infrastrukturen. Og dels at skabe basis for en lige og ikke-diskriminerende konkurrence mellem de selskaber, der udbyder tjenester på den digitale infrastruktur.

Kapitel 1 giver et overblik over rapportens konklusioner og anbefalinger. Resten af rapportens kapitler er samlet i to dele om henholdsvis transportinfrastrukturen og den digitale infrastruktur.

God læselyst!

Peter Birch Sørensen
Formand for Produktivitetskommissionen